

og som der næppe heller er demokratisk basis for« (s. 284). Indflydelsen karakteriseres især som problematisk, fordi den ofte ligger skjult i indstillinger o.lign.

Der ligger ikke nogen kritik i at embedsmændenes politiserer – det er med den eksisterende struktur og manglen på overordnede retningslinier nødvendigt, at de træffer en række politisk prægede valg. Undersøgelsen viser, at det typiske er, at embedsmændene udarbejder indstillinger til stort set alle sager, og at disse indstillinger følges af politikerne i ca. 95 pct. af tilfældene. Undersøgelsen antyder også, at det især er i de større kommuner med færre uformelle relationer mellem embedsmænd og politikere og større forvaltninger at rollerne er problematiske.

Konklusioner og evt. forslag:

Kommunedemokratiet kan kun sikres ved at politikerne væsentligt udbygger kontakten til borgerne for at kunne overtage embedsmændenes rolle som »præmisleverandører« til vigtige beslutninger. Tid hertil må skaffes ved en mere vidtgående delegation, baseret på »konkrete middelorienterede retningslinier«. Forslagene i betænkningen om de kommunale styrelsesformer er ikke tilstrækkelige. Effekten af at forbedre politikernes arbejdsvilkår vil ikke få nogen videre virkning, hvis der ikke sker ændringer i organisationsstrukturerne, dvs. en adskillelse af administrationen og politisk styring, og dette bør – i lighed med Norge og Sverige – ske via lovgivningen. Man bør desuden erkende, at embedsmænd også er politiske aktører, og deres deltagelse i formuleringen af politikker og retningslinier bør gøres legitim, således at de politisk betonedede præmisser kan komme åbent frem og blive diskuteret.

(4)

Bibliografiske data:

(a)

Villadsen, Søren
Bypolitik. Teorier og undersøgelser om bylivets organisering og økonomi.
København, Jørgen Paludans Forlag, 1984.
234 sider.

(b)

Villadsen, Søren

»Nyere kritiske teorier om samspillet mellem staten og kommunerne«. s. 31-54 i:
Samspillet mellem staten og kommunerne. Redigeret af Poul Erik Mouritzen og Henrik Toft Jensen. København, Jurist- og Økonomforbundets forlag, 1984. 249 s. (I serien: Statslig styring, lokalsamfund og kommunalpolitik).

Emne:

Nyere europæiske teorier og bypolitik og vurdering af deres relevans for lokalpolitik i Danmark i 1980'erne.

Problemstilling og synsvinkel:

Med baggrund i de ændrede vilkår for kommunerne både bl.a. vedrørende indre problemer og deres placering inden for den samlede statslige styring, præsenteres en række nyere mere eller mindre marxistisk orienterede, strukturfunctionalistiske (stats-)teorier, som forklarer disse ændringer ved at betragte kommunalpolitikken som en integreret del af den statslige økonomiske politik (krisepolitik). Følgelig ser heri en politisk centraliseringstendens, hvor de nye elementer af »decentralisering« nærmere skal opfattes om en lokalpolitisering eller »kommunalisering« af nationale politiske problemer.

Man kan sige, at disse teorier handler om det kommunale folkestyres vilkår set i makroperspektiv – og dette begrundes, hvorfor denne forskning medtages her. Hvis analyserne er (eller var) gyldige for det danske lokaldemokrati, indebærer det, at der kun er tale om et skinddemokrati i og med, at kommunernes politik blot er en del af og integreret i en samlet statslig varetagelse af overordnede samfundsmæssige styringsfunktioner, hvorunder det lokale »demokrati« i realiteten kun tjener en legitimerende rolle.

Forfatteren sammenholder herefter teorierne med forskellige empiriske undersøgelser fra 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne, bl.a. undersøgelser af kommunalpolitikeres og vælgeres holdning til decentralisering og kommunalpolitisk autonomi.

Konklusioner og evt. forslag:

Hvor der i befolkningen iagttages klare decentralistiske holdninger og en øget aktivitet fra organisationer og bevægelser uden for de politiske partier, er kommunalpolitikernes opfattelser mere komplekse, idet de på den ene side går ind for mere selvstyre med henyn til en